

Табыстар әдісімен ЖІӨ

Жариялау күні: 25.04.2024
Жариялау күні: 01.07.2024

- Негізгі тұстары
- Экономика салалары бойынша ЖІӨ
- Глоссарий
- Әдіснамалық түсіндірмелер
- Қатысты жарияланымдарға сілтемелер
- Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі тұстары

2023 жылғы қаңтар-желтоқсандағы өндірілген Жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) көлемі алдын ала деректер бойынша 120561096,4 млн.теңгені құрады.

2023 жылғы қаңтар-желтоқсандағы ЖІӨ құрылымында еңбек ақы төлеу 30,8% құрады, өндіріске және импортқа салынатын салықтар – 8,8% және негізгі үлес жалпы пайда/жалпы аралас табысқа келеді – 60,4%.

2. Экономика салалары бойынша ЖІӨ

Экономикалық қызмет түрлері бойынша еңбек ақы төлеу құрылымында ең көп үлесті Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу (20,22%), Өңдеу өнеркәсібі (10,77%), Білім беру (9,72%), құрайды.

Еңбек ақы төлеу құрылымындағы ең аз үлесті Үй қызметшісін жалдайтын үй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтынуы үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша үй шаруашылықтарының қызметі (0,10%), Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет (0,39%), Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету (1,37%) құрды.

1-кесте

2023 жылғы қаңтар-желтоқсандағы табыстар әдісімен ЖІӨ*

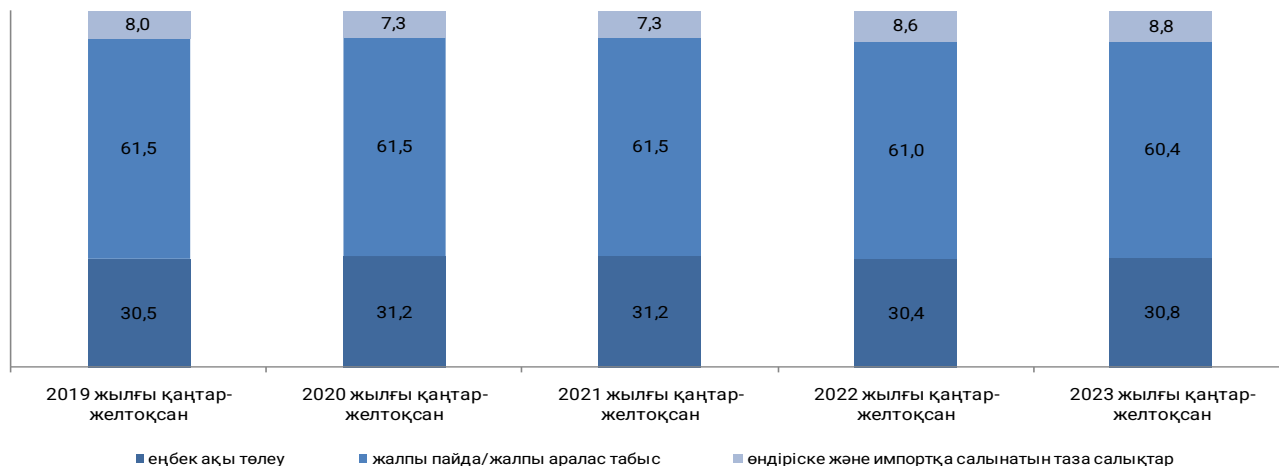
	Ағымдағы бағамен, млн. теңге	Қорытындыға пайызбен
Жалпы ішкі өнім	120 561 096,4	100,0
Еңбек ақы төлеу	37 166 357,9	30,8
Өндіріске және импортқа салынатын таза салықтар	10 657 001,0	8,8
соның ішінде:		
өнімдерге салынатын салықтар	9 180 745,3	7,6
өндіріске салынатын басқа да салықтар	1 815 830,3	1,5
өнімдерге салынатын субсидиялар	339 574,6	0,3
Жалпы пайда/жалпы аралас табыс	72 737 737,5	60,4
негізгі капиталды тұтыну (-)	12 440 343,8	10,3
таза пайда/таза аралас табыс	60 297 393,7	50,1

* Табыс көздері бойынша ЖІӨ-ні есептеу үшін баланстық әдіс қолданылады.

1-сурет

Табыстар әдісімен ЖІӨ құрылымы

пайызбен

2023 жылғы қаңтар-желтоқсандағы экономикалық қызмет түрлері бойынша табыстардың құралуы

млн. теңге

	Жалпы қосылған құн	Оның ішінде		
		еңбекақы төлеу	өндіріске салынған басқа да салықтар	жалпы пайда/ жалпы аралас табыс
Тауарлар өндіру	43 821 781,4	12 308 229,6	781 884,4	30 731 667,4
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	5 240 555,0	1 248 610,7	18 529,4	3 973 414,9
Өнеркәсіп	31 927 792,3	8 240 230,3	665 982,6	23 021 579,4
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	15 519 395,6	3 404 530,3	341 692,6	11 773 172,7
Өңдеу өнеркәсібі	14 543 670,8	4 002 854,2	235 415,3	10 305 401,3
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	1 601 676,5	688 771,0	71 274,9	841 630,6
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	263 049,4	144 074,8	17 599,8	101 374,8
Құрылыс	6 653 434,1	2 819 388,6	97 372,4	3 736 673,1
Қызметтер өндіру	67 898 144,3	24 858 128,3	1 033 945,9	42 006 070,1
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобиль-дерді және мотоциклдерді жөндеу	21 741 986,2	7 515 820,9	147 613,0	14 078 552,3
Келік және жинақтау	6 679 382,8	2 055 592,5	186 059,8	4 437 730,5
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	1 302 846,2	509 884,3	18 267,1	774 694,8
Ақпарат және байланыс	2 493 470,2	989 970,5	75 105,9	1 428 393,8
Қаржы және сақтандыру қызметі	3 644 912,4	1 344 102,5	75 361,3	2 225 448,6
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	9 021 239,7	545 057,4	51 938,1	8 424 244,2
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	4 285 995,0	1 704 130,6	85 951,7	2 495 912,7
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	2 802 467,5	1 423 593,6	72 165,6	1 306 708,3
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру	2 248 364,8	1 694 542,4	45 155,8	508 666,6
Білім беру	5 493 386,9	3 614 172,3	147 244,9	1 731 969,7
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	3 763 507,0	2 097 613,3	78 937,1	1 586 956,6
Өнер, ойын-сауық және демалыс	1 195 346,7	630 092,4	23 507,9	541 746,4
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	3 152 138,3	694 977,3	26 637,7	2 430 523,3
Үй қызметшісін жалдайтын үй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтыну үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша үй шаруашылықтарының қызметі	73 100,6	38 578,3	0,0	34 522,3
Салалар бойынша қорытынды	111 719 925,7	37 166 357,9	1 815 830,3	72 737 737,5
Өнімдерге салынатын таза салықтар	8 841 170,7	-	-	-
Жалпы ішкі өнім	120 561 096,4			

2023 жылғы қаңтар-желтоқсандағы экономикалық қызмет түрлері бойынша бастапқы табыстардың салалық құрылымы

пайызбен

	Жалпы қосылған құн	Оның ішінде:		
		еңбекақы төлеу	өндіріске салынған басқа да салықтар	жалпы пайда/ жалпы аралас табыс
Тауарлар өндіру	100,0	28,1	1,8	70,1
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	100,0	23,8	0,4	75,8
Өнеркәсіп	100,0	25,8	2,1	72,1
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	100,0	21,9	2,2	75,9
Өңдеу өнеркәсібі	100,0	27,5	1,6	70,9
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	100,0	43,0	4,5	52,5
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	100,0	54,8	6,7	38,5
Құрылыс	100,0	42,4	1,5	56,1

	Жалпы қосылған құн	Оның ішінде:		
		еңбекақы төлеу	өндіріске салынған басқа да салықтар	жалпыпайда/ жалпы аралас табыс
Қызметтер өндіру	100,0	36,6	1,5	61,9
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	100,0	34,6	0,7	64,7
Көлік және жинақтау	100,0	30,8	2,8	66,4
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	100,0	39,1	1,4	59,5
Ақпарат және байланыс	100,0	39,7	3,0	57,3
Қаржы және сақтандыру қызметі	100,0	36,9	2,1	61,0
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	100,0	6,0	0,6	93,4
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	100,0	39,8	2,0	58,2
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	100,0	50,8	2,6	46,6
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру	100,0	75,4	2,0	22,6
Білім беру	100,0	65,8	2,7	31,5
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	100,0	55,7	2,1	42,2
Өнер, ойын-сауық және демалыс	100,0	52,7	2,0	45,3
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	100,0	22,0	0,8	77,2
Үй қызметшісін жалдайтын үй шаруашылықтарының қызметі, өзіндік тұтыну үшін тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру бойынша үй шаруашылықтарының қызметі	100,0	52,8	0,0	47,2
Салалар бойынша қорытынды	100,0	33,3	1,6	65,1

Динамикалық кестелер:

[ЭҚТ бойынша еңбек ақы төлеу](#)

[ЭҚТ бойынша өндіріске салынатын басқа да салықтар](#)

[ЭҚТ бойынша негізгі капиталды тұтыну](#)

[ЭҚТ бойынша таза пайда және таза аралас табыс](#)

[Табыстар әдісімен ЖІӨ құрылымы](#)

3. Глоссарий

Жалпы ішкі өнім (ЖІӨ) – елдің экономикалық қызметінің соңғы нәтижесін сипаттайтын ұлттық шоттар жүйесінің маңызды көрсеткіштерінің бірі.

Жалпы қосылған құн – жекелеген өндірушілер, салалар немесе экономика секторлары енгізген ЖІӨ салым көрсеткіші ретінде қызмет ететін аралық тұтыну құнын шегергендегі жалпы өнімнің құны.

Қызметкерлерге еңбекақы төлеу - жұмыс берушінің қызметкерлерге олардың есепті кезеңде орындаған жұмысына ақшалай және/немесе заттай нысанда төлеген барлық сыйақыларының сомасы.

Өнімдерге салынған салықтарға мөлшері өндірілген өнімдер мен көрсетілген қызметтердің құнына тікелей байланысты салықтар кіреді.

Өндіріске салынатын басқа да салықтар өнімге салынатын салықтардан басқа, өндіруші бірліктердің өндіруге немесе өндіру факторларын пайдалануына байланысты оларға салынатын барлық салықтардан тұрады. Мұндай салықтардың мөлшері өндірістің көлемі мен рентабельділігіне тікелей байланысты емес.

Негізгі капиталды тұтыну есепті кезең ішінде оның физикалық және моральдық тозуы мен кездейсоқ бүлінуінің нәтижесінде негізгі капитал құнының азаюын көрсетеді.

Экономиканың жалпы (таза) пайдасы қосылған құнның қызметкерлер еңбекақысын төлеуге және өндіріске салынатын салықтарды төлеуге байланысты шығыстарды шегергеннен кейін өндірушілерде қалатын бөлігі. «Жалпы» немесе «таза» термині бұл жағдайда осы көрсеткіш өндіріс процесінде негізгі капиталды тұтынуды қосатынын немесе қоспайтынын көрсетеді.

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

Табыстар әдісімен алынатын Жалпы ішкі өнім оның құрылымын бастапқы табыстар: жалдамалы жұмыскерлердің еңбекақысы, өндіріс және импортқа салынатын таза салықтар, пайда және аралас табыс негізінде анықтайды.

5. Қатысты жарияланымдарға сілтемелер

[Өндіріс әдісімен ЖІӨ](#)

[Түпкілікті тұтыну әдісімен ЖІӨ](#)

[Жалпы өңірлік өнім](#)

[Қысқа мерзімді экономикалық индикатор](#)

[Қазақстан Республикасының ұлттық шоттары](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Статистика бойынша әдіснамалық ереже](#)

[Табыстар әдісімен жалпы ішкі өнімді есептеу әдістемесі](#)

[Өнімдерге және импортқа салынатын салықтарды есепке алу әдістемесі](#)

[Қазақстан Республикасының ұлттық шоттары, Сапа жөніндегі есеп](#)

[Табыстар әдісімен ЖІӨ, Сапа жөніндегі есеп, 2021г.](#)

[ҰШЖ көрсеткіштерін есептеудегі номиналды сәйкессіздіктерді талдау, Сапа жөніндегі есеп, 2022 ж.](#)

[«Талдау» ақпараттық-талдау жүйесі»](#)

Шығаруға жауапты: Ұлттық шоттар департаменті	Департамент директоры: Ә.Е. Нақыпбеков Тел. +7 7172 74 97 17	Орындаушы: А. Ермагамбетова С. Келденов Тел. +7 7172 74 97 92 E-mail: a.ermagambetova@aspire.gov.kz	Мекенжай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер Үйі, 4-кіреберіс
---	---	---	---
